

تلاوة

بررسی موضوعی

ذوق در قرآن

مؤلف:

رنا شباب المطیری

مترجم:

ابراهیم مرادی

تقدیم به:

کولبران سرزمینم کردستان

و به مادران جگر سوخته‌ای که هر روز چشم به راه فرندان‌شان هستند

فرقی نمی‌کند زمستان باشد یا تابستان

باید بارش را بر دوش بکشد و قامت نحیفش را

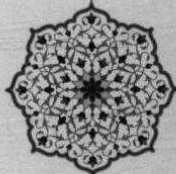
نه از سر فروتنی بلکه از سر اجبار خم کند

تا به نرخ جان، قدم در راه بی پایان مرگ بگذارد.

در اینجا برای نان باید جان داد

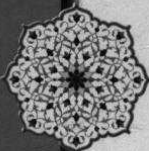
و هر روز از کوهستان تا گورستان، از مرز جان گذر باید کرد تا لقمه نانی به کف آید

www.ketab.ir

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۲۶-۲۱۲-۸
رزق و روزی - جنبه‌های قرآنی
رزق و روزی - جنبه‌های مذهبی - اسلام
شناسه افزوده: مرادی، ابراهیم، ۱۳۶۴ - مترجم
رده بندی کنگره: ۱۴۰۳ م ۴ / BP۱-۴
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی: ۹۶۷۰۸۷۲

المطیری، ناشیاب
الرزق فی القرآن الکریم، فارسی
بررسی موضوعی رزق در قرآن
مؤلف: ناشیاب المطیری
مترجم: ابراهیم مرادی
تهران: نشر احسان، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۳۰۸ص.

بررسی موضوعی
رزق در قرآن

www.ketab.ir

مؤلف: ناشیاب المطیری

مترجم: ابراهیم مرادی

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: چاپ مهارت

شمارگان: ۲۵۰ جلد

نوبت چاپ: اول-۱۴۰۳

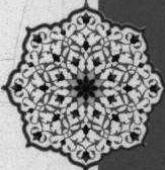
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۲۶-۲۱۲-۸

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران،

پاساژ فروزنده، شماره ۴۰۶

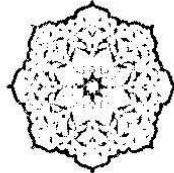
تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

www.nashrehsan.com

بررسی موضوعی رزق در

فهرست

۹ سخن مترجم
۱۷ فصل اول: معنای رزق و مفاهیم کاربردی و انواع آن
۱۷ موضوع اول: معنای رزق
۱۹ مفهوم اصطلاحی عام رزق از دیدگاه شرعی
۲۴ مفهوم اصطلاحی خاص رزق از دیدگاه شرعی
۳۰ موضوع دوم: مفاهیم کاربردی رزق در قرآن
۳۴ موضوع سوم: انواع رزق در قرآن
۳۴ رزق در دنیا
۴۹ رزق در آخرت
۶۵ فصل دوم: روش‌های بیان رزق در قرآن
۶۵ روش اول: پرسش تأکیدی
۸۱ روش دوم: پرسش انکاری
۹۶ روش سوم: دستوری
۱۱۳ روش چهارم: روش مدح (ستایش)
۱۲۵ روش پنجم: دعایی

۱۳۹	فصل سوم: انواع رزق در قرآن.....
۱۳۹	موضوع اول: مهیا نمودن زمین و فراهم کردن روزی در آن.....
۱۴۷	موضوع دوم: مهیا نمودن دریا و بهره بردن انسان از نعمت‌های آن.....
۱۵۴	موضوع سوم: بارش باران.....
۱۶۱	موضوع چهارم: امنیت و آرامش.....
۱۶۹	فصل چهارم: راه‌های دستیابی به روزی.....
۱۶۹	راه اول: ایمان.....
۱۷۲	راه دوم: پرهیزگاری (تقوا).....
۱۷۷	راه سوم: اخلاص.....
۱۸۱	راه چهارم: درخواست آمرزش از خدا (استغفار).....
۱۸۵	راه پنجم: سپاسگزاری از خداوند.....
۱۸۸	راه ششم: توکل.....
۱۹۳	راه هفتم: دعا.....
۱۹۹	راه هشتم: نماز.....
۲۰۲	راه نهم: انفاق.....
۲۰۸	راه دهم: صله‌ی رحم (پیوند با خویشاوندان).....
۲۱۱	راه یازدهم: ازدواج.....
۲۱۵	راه دوازدهم: جهاد.....
۲۲۰	راه سیزدهم: هجرت.....
۲۲۳	راه چهاردهم: سعی (تلاش و کوشش).....
۲۲۷	راه پانزدهم: ترک گناه.....
۲۳۱	فصل پنجم: مانع‌های دست یافتن به روزی.....
۲۳۱	مانع اول: کفر و رویگردانی از دین.....

- مانع دوم: درخواست روزی از غیر خدا ۲۳۷
- مانع سوم: حرام نمودن نعمت‌های حلال ۲۴۲
- مانع چهارم: طفیان (سرکشی) ۲۴۷
- مانع پنجم: ستم کردن ۲۵۲
- مانع ششم: انجام گناه ۲۶۰
- مانع هفتم: اسراف و عدم سپاسگزاری از خداوند ۲۶۵
- مانع هشتم: فراهم نکردن زمینه‌ی دستیابی به روزی ۲۷۲
- فصل ششم: دلیل تفاوت انسان‌ها در دریافت روزی و ویژگی‌های آنان ۲۷۷**
- موضوع اول: حکمت تفاوت انسان‌ها در دریافت روزی ۲۷۷
- موضوع دوم: موضوع‌گیری مردم نسبت به روزی ۲۸۶
- موضوع سوم: روزی دادن به کافران و حکمت زیاد بودن آن ۲۹۰
- فهرست منابع ۳۰۳**

سخن مترجم

خداوند انسان را جانشین خود در زمین گرداند تا با انجام بندگی به رضایت او و سرانجام به بهشت جاودان دست یابد. انسان برای بندگی خداوند در یک سو با آفریدگار هستی ارتباط برقرار می‌کند و با فرمانبرداری از رهنمودهای و حیانی، این حلقه‌ی اتصال را تا رسیدن به سرمنزله مقصود بهبود می‌بخشد و از دیگر سو به هم‌ران و آبادانی جهان هستی همت می‌گمارد. سرشت انسان به گونه‌ای است که باید هر روز برای ادامه‌ی حیاتش، نیازهای جسمانی خویش را تامین کند. او در این جهان پهناور به جستجو و کنکاش می‌پردازد تا با تعامل و همکاری با دیگر انسان‌ها به برطرف کردن نیازهایش برآید.

همه‌ی انسان‌ها با هر دین، رنگ و نژادی در طول شبانه‌روز، برای دستیابی به روزی در تلاش هستند. بدون شک یکی از موضوع‌هایی که هنگام گفتگو با همدیگر بدان می‌پردازند، موضوع روزی و شرایط بد اقتصادی و بحران‌هایی است که زندگی آنها را تهدید می‌کند؛ چراکه آرامش روحی و روانی و آسایش جسمی و نیز رفاه خانوادگی و جایگاه اجتماعیشان با این موضوع گره خورده است. دغدغه‌ی روزانه‌ی هر انسانی که از خواب بیدار می‌شود فراهم آوردن روزی است تا نیازمندی‌های خود و خانواده‌اش را مهیا سازد و به دنبال آن آرامش را به کانون خانواده‌اش به ارمغان آورد؛ از همین رو هر

«پس او و خانه‌اش را در زمین فرو بردیم و هیچ گروهی نداشت که او را در برابر (عذاب) الله یاری کنند و خود (نیز) نمی‌توانست خویش را یاری کند.»

۶. ارتباط شیطان با روزی

بسیاری از انسان‌ها به دلیل باور ذهنی نادرست و ایمان قلبی اندک و براساس سرشت‌شان نگران دریافت روزی هستند و همیشه برای دستیابی به آن هراس دارند اما باید فراموش نکنیم که نگرانی و ترس کار شیطان فریبکاری است که انسان‌ها را از خداوند دور و نسبت به او ناامید می‌گرداند:

﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا﴾ [الإسراء: ۱۱۱]

«و انسان همیشه عجول است.»

﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَسِعَ عِلْمَهُ﴾ [البقرة: ۱۲۶۸]

«شیطان شما را (به هنگام انفاق می‌ترساند) و وعده‌ی تهی‌دستی می‌دهد و شما را به زشتی‌ها امر می‌کند؛ در حالی که الله از جانب خود به شما وعده‌ی آموزش و فزونی (نعمت) می‌دهد و الله گشایشگر داناست.»

۷. نکوهش تنبلی و بیکاری

دین اسلام همه‌ی انسان‌ها را به تلاش برای دستیابی به روزی تشویق می‌کند و از سوی دیگر بیکاری و تنبلی را نکوهش می‌نماید.

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ﴾ [الملك: ۱۱۵]

«او کسی است که زمین را برای شما رام گردانید پس در گوشه و نواحی آن راه بروید و از روزی او بخورید و بازگشت (همه) به سوی اوست»

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ الجمعة: ۱۱۰

«پس هنگامی که نماز پایان یافت، (برای کسب رزق و روزی) در زمین پراکنده شوید و فضل الله را بجوئید و الله را بسیار یاد کنید تا رستگار شوید.»

۸. تفاوت انسان‌ها در دریافت روزی

تفاوت انسان‌ها در دریافت روزی از ضرورت‌های زندگی دنیایی است؛ زیرا اگر همه‌ی انسان‌ها به یک میزان ثروتمند باشند، دیگر هیچ کسی حاضر نمی‌شد برای دیگری کاری انجام دهد و آن‌گاه زندگی دچار رکود می‌گشت و توازن و تعادل حیات به هم می‌خورد.

﴿أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾ الزخرف: ۱۳۲

«آیا آن‌ها رحمت پروردگارت را تقسیم می‌کنند؟! ما روزی (و معیشت) آن‌ها را در زندگی دنیا میان‌شان تقسیم کردیم و برخی را بر بعضی دیگر از آن‌ها برتری دادیم تا بعضی از آنان برخی دیگر را به خدمت گیرند و رحمت پروردگارت از (تمام) آنچه گرد می‌آورند، بهتر است.»

در پایان خداوند منان را شاکرم که زمینه‌ی ترجمه این اثر را برایم فراهم آورد. امیدوارم مورد پذیرش پروردگار هستی قرار گیرد و شایستگی خدمت بیشتر به دینش را به من ارزانی بدارد.

ابراهیم مرادی

ثلاث باباجانی

اسفند ماه ۱۴۰۰